

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTIKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPIS
1950. GADA 29. MARTĀ
Nr. 113 (5807)
22.
SEPTEMBRIS
CETURTDIENA
1988. GADS
Maksa 3 kap.

• LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJAS PLENUMS APSPIEDA PARTIJAS RAJONA ORGANIZĀCIJAS UZDEVUMUS TEHNISKĀ PROGRESĀ PAĀTRINĀŠANĀI RŪPniecībā, CELTniecībā UN APKALPOJOSĀJĀ SFĒRĀ

Kas bremzē tehnisko progresu?

1. NO LATVIJAS KP
RAJONA KOMITEJAS
OTRĀ SEKRĒTĀRĀ
P. ROMANOVA
REFERĀTĀ

Referents atzīmēja, ka rajona rūpniecības uzņēmumos, celtniecības organizācijās un apkalpojošās sfēras uzņēmumos partijas organizāciju vadībā tiek veikts mērķtiecīgs darbs, lai ieviestu ražošanā tehnoloģiskus, tehniskus un organizatoriskus jauninājumus. Pagājušajā gadā tikai rūpniecības uzņēmumos vien zinātniski tehniskiem pasākumiem izlietoti 283 tūkstoši rubļu un iegūta 625 tūkstošu rubļu liela peļņa.

Daudzi strādnieki un kalpotāji piedalās izgudrošanas un racionalizācijas darbā. Piemēram, Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā pērn, ieviešot vienu izgudrojumu un 58 racionalizācijas priekšlikumus, saņēmts 193 tūkstošu rubļu liels ekonomiskais efekts. Izgudrotāji un racionalizatori efektīvi darbojas arī Līvānu eksperimentālajā koksnes konstrukciju rūpnīcā, būvmateriālu un konstrukciju kombinātā un citur.

Diemžēl racionalizatoru izstrādnes paliek viena konkrēta uzņēmuma ietvaros, bet citas sistēmas un pat radniecīgos uzņēmumos netiek pielietotas. Tas nozīmē tā tāpēc, ka nav informācijas apmaiņas un vienota centra, kurš koordinētu racionalizatoru un izgudrotāju darbu. Partijas rajona komitejā bija izveidota zinātniski tehniskā progresa veicināšanas padome. Taču tā sevi neattaisnoja. Mūsu rajonā tehniskās jaunrades centrs ir Līvāni, tāpēc racionalizatoru un izgudrotāju darba koordinēšana jāuzņemas direktoru padomei (priekšsēdētājs komunistis A. Sedvalds). Analogi var rīkoties arī Preiļos, kur direktoru padomi vada komunisti P. Zukulis. Perspektīvā šādas koordinācijas padomes vai centri varētu ar uzņēmumu skaitļošanas tehnikas palīdzību izveidot informācijas banku par racionalizācijas priekšlikumiem, organizēt informācijas apmaiņu ar citiem racionalizatoru centriem un klubiem.

Tehnisko jauninājumu ieviešana rajona uzņēmumos un organizācijās notiek saskaņā ar izstrādātajiem plāniem. Bez šiem plāniem ir mērķprogrammas, atbilstoši kurām mūsu uzņēmumi piedalās tehnisko jauninājumu izstrādāšanā un ieviešanā visās valsts mērogā. Šādu programmu ietvaros darbojas Līvānu eksperimentālā koksnes konstrukciju rūpnīca, Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca.

Pamatoties uz apakšprogrammu «Rekonstrukcija-90», rajona uzņēmumos un organizācijās notiek ražošanas pamatfondu atjaunināšana, jaunu tehnoloģiju ieviešana. Piemēram, Līvānu eksperimentālajā koksnes konstrukciju rūpnīcā tūp sagatavo cehs, paredzēts rekonstruēt ražošanas cehu. Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātā plānots uzcelt piebūvi mehā-

niskajam ceham un vēl par vienu tehnoloģisko līniju paplašināt kiegēlu cehu.

Ekonomiskās attīstības jaunā koncepcija mūs orientē uz esošā ražošanas potenciāla labāku izmantošanu. Taču nedrīkst aizmirst arī jaunu celtniecību, jo sevišķi, ja runa ir par objektiem, kas nepieciešami mūsu ekonomikas intensificēšanai un prioritātes nozarēm. Patlaban īsta cīņa izvērsusies ap jaunās rūpnīcas celtniecību Līvānos. Diemžēl te nereti izpaužas resursskas intereses. Piemēram, stikla fabrikas vadība acīmredzot baidās konkurenta un tā vietā, lai meklētu iespējas sociālo jautājumu atrisināšanai, sabiedriskajā domā veido negatīvu attieksmi. Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta vadība, paplašinot ražošanu un radot jaunas darba vietas, arī, kā liekas, grib atrisināt jautājumu par nodrošinājumu ar darbaspēku uz citu rēķina, bet nevis meklējot iekšējās rezerves. Savukārt Līvānu pilsētas izpildkomiteja, lai arī redz pilsētas attīstības reālas perspektīvas, tomēr, šķiet, nevēlas uz saviem pleciem uzlikt jaunas rūpes. Savu viedokli par jaunās rūpnīcas celtniecību nesteidzas izteikt rajona izpildkomiteja. Tas viss, kopā ņemot, rada sabiedriskās domas negatīvu nostāju.

Ražošanas intensificēšanā viens no svarīgākajiem faktoriem ir ekonomijas režīms. Sajā virzienā strādā visi rajona uzņēmumi un organizācijas. Visaugstākie rezultāti materiālu un izejvielu taupīšanā un racionālā izmantošanā gūti Līvānu eksperimentālajā koksnes konstrukciju rūpnīcā, eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā, otrreizējo enerģētisko resursu izlietošanā — Līvānu stikla fabrikā. Tas liecina, ka ar nopietnu attieksmi var panākt daudz. Kad Līvāni sāks izmantot dabas gāzi, radiācijas iespējas izmantot otrreizējos energoresursus arī pilsētas vajadzībām.

Sajā kontekstā partijas rajona komiteju neapmierina gazifikācijas gaita. Lēni rit gāzēsvada ierīkošana līdz stikla fabrikai (darbus veic Daugavpils vispārējās celtniecības trests), kā arī darbi trasē no būvmateriālu un konstrukciju kombināta līdz koksnes konstrukciju rūpnīcai. Minēto uzņēmumu partijas birojiem nepieciešams rūpīgāk sekot darbu gaitai, jo 1989. gada janvāris, kad tiks nopemti kurināmā fondi, vairs nav tālu.

Otrreizējo resursu izmantošana, ražošanas atlikumu izlietošana tautas patēriņa preču izgatavošanai svarīga loma ir kooperatīviem. Kooperatīvi izveidoti Līvānu koksnes konstrukciju rūpnīcā, būvmateriālu un konstrukciju kombinātā, rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā, Līvānu stikla fabrikā, eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā. To uzņēmumu partijas pirmorganizācijām, kuros nodibināti kooperatīvi, tiem jāsniedz visa veida atbalsts un palīdzība.

Joprojām lielus zaudējumus rada bezsaimnieciskums. Piemēram, neviens nav skaitījis, cik koksnes aizlaidusi postā melioratori, cik līdzekļu ik gadus izlieto dzīvokļu un komunālās saim-

niecības apvienība šuvju hermetizēšanai mājās, kuras samontējuši mūsu cienījamie celtnieki. Lai novērstu būvētāju brāķi, rajona patērētāju biedrību savienībai vajadzēja izlietot 30 tūkstošus rubļu Līvānu restorāna remontam. Šim faktam nekādu novērtējumu joprojām nav devusi Līvānu PMK partijas pirmorganizācija. Lai gan būvlaukumā strādāja arī komunisti, viņu darbu vadīja un arī tehnisko uzraudzību īstenoja partijas biedri, un restorānu tāpat pieņēma ekspluatācijā vadītāji — komunisti. Bet atbildēt par pieļautajām neejdzībām nav kam. Šādu piemēru uzskaitījumu varētu turpināt.

Tehniskais progress ir cieši saistīts ar kvalitāti. Šī problēma joprojām ir aktuāla ir kapitālās celtniecības objektos. Praktiski vēl neviens mūsu celtniecības organizāciju uzbūvētais objekts nav nodots ekspluatācijā bez nepilnībām. Turklāt situācija gadu no gada nemainās. Kvalitātes ziņā īpaši «grēko» Līvānu PMK. Arī Preiļu SCO nebūt neizceļas ar augstu darba kvalitāti. Rajona iedzīvotājiem jau radusies pārliecība, ka mūsu celtnieki labi strādāt nemaz neprot. Bet partijas organizācijas tālāk par runāšanu sapulcēs netiek, celtniecības darbu kvalitāte kā bijusi tā arī ir neapmierinoša. Sava daļa vainas jāuzņemas arī partijas rajona komitejas rūpniecības un transporta nodaļai, kura ir nozares kurators.

Kā uzlabot celtniecības darbu kvalitāti? Ir jāpanāk, lai celtnieku veikumu vērtētu tie, kuri izmantos viņu būvētos objektus. Citiem vārdiem, kvalitātes kontrole jānodod vietējo padomju izpildkomiteju rokās. Tad gan celtniecības gaitā, gan objekta nodošanas laikā celtnieku paveikto vērtēs sabiedriskās komisijas, kurās būs nākamie dzīvojamā māju īrnieki vai arī citi objekta izmantotāji. Kad no viņu vērtējuma būs atkarīga prēmijas, kad par pieļauto brāķi brigādel vadzējs maksāt no savas kabatas, tad arī celtniecības darbu kvalitāte uzlabosies.

Zinātnes izstrādņu ieviešana ražošanā ir cieši saistīta ar skaitļošanas tehnikas izmantošanu. Sodiens tā nepieciešama katrā uzņēmumā. Atsevišķos mūsu rajona uzņēmumos un organizācijās ir ESM, taču tās vēl netiek izmantotas pilnībā. Tādējādi var teikt, ka skaitļošanas tehnikas, ESM pielietošana mūsu rajona rūpniecības uzņēmumos un organizācijās vēl ir tikai sākuma stadijā. Tāpēc arī te vēl ir ļoti daudz darāmā.

Zinātnes un tehnikas sasniegumu ieviešanu ražošanā lielā mērā bremzē kvalificētu kadru trūkums. Mums vajadzīgi speciālisti, kuri spētu rīkoties ar modernu tehniku, vadīt tehnoloģiskos procesus. Mums izvirzīts uzdevums ieinteresēt inženiertehnikos darbiniekus sava darba rezultātos, citiem vārdiem — jāaugstina inženiertehnisko darbinieku alga pēc atestācijas un kopējā inženiertehnisko darbinieku skaita samazināšanās. Praksē diemžēl nereti notiek citādi.

(Nobeigums 2. lpp.)

Sevis apzināšanās

• 18. septembrī Preiļos notika Latvijas Tautas frontes atbalstītāju sapulce

Jā, Latvijas Tautas fronte jau pavisam reāli sevi pieņēmusi arī mūsu rajonā. Uz šo pirmo sapulci svētdien atnāca nevis daži vai vairāki desmiti, bet gan pāris simti cilvēku, kuriem rūp pārbūves liktenis un kuri grib dot savu ieguldījumu partijas XIX Vissavienības konferences un radošo savienību plēnuma rezolūciju īstenošanā, kuriem sirdī gruzd sāpe par stagnācijas periodā nolaisto ekonomiku, ekoloģiju, kultūru un kurus neapmierina pārveides gausie tempi. So cilvēku vidū bija gan latvieši, gan arī citu mūsu rajona teritorijā dzīvojošo tautību pārstāvji. Un vēl — Tautas frontes atbalsta grupas jau izveidotas arī Preiļu 1. vidusskolā, Jeršikā, Aglonā, Līvānu 1. vidusskolā, būvmateriālu un konstrukciju kombinātā, biokīmiskajā rūpnīcā, tās dibinās citos kolektīvos.

Kas mēs esam? Cik mūsu ir? Vai esam noskaņoti tikai runām vai arī praktiskai rīcībai? Pret ko un par ko cīnīties Tautas fronte? Lūk, tikai dažā jautājumi, uz kuriem meklēja atbildes sapulces dalībnieki. Runāja J. Raiņa Jasmuižas muzeja darbiniece B. Ducmane, Riebinu vidusskolas skolotāja V. Mičāne, A. Maslobojevs no kolhozafirmas «Krasnij Oktjabrjs», Preiļu 1. vidusskolas skolotājs E. Mukāns, J. Eiduks no kolhoza «Rīts», Aglonas internātskolas direktora vietnieks J. Anspoks, kā arī vēl daudzi citi. Izskanēja ļoti dažādi viedokļi, kurus var pieņemt vai noraidīt, par kuriem var diskutēt. Taču galvenais — cilvēki vairs negrib dzīvot kā dzīvojuši, viņi vairs ne sevišķi tic mūsu rajona oficiālajiem orgāniem, tāpēc tagad savas cerības saista ar Latvijas Tautas fronti un pašī grib būt sava ciema, pilsētas, rajona un republikas saimnieki.

Vienprātīgu atbalstu guva priekšlikums, ka nepieciešams enerģiski stāties ceļā biokrātījam nākamā vēlēšanu laikā. Mums ir jāpanāk, teica runātāji, lai vēlēšanās, sākot ar viszemāko posmu un beidzot ar PSRS Augstāko Padomi, uz vienu deputāta mandātu būtu vismaz 2 — 3 kandidāti, lai pati tauta iz-

virzītu savus pārstāvjus un demokrātiskā ceļā viņus ievēlētu par deputātiem, lai katram deputātam būtu konkrēta programma, kuras izpildi kontrolētu cilvēki, kuri šo deputātu ievēlēja.

Sapulces dalībnieki izteicās par to, ka mūsu republikai jānodrošina lielāka suverenitāte un patstāvība, ka latviešu valodai Latvijā jāklūst par valsts valodu, ka nepieciešams stabilizēt demogrāfisko situāciju un likvidēt migrāciju, ka nopietnāk jārisina ekoloģijas jautājumi, vairāk jādomā par izglītības un kultūras attīstību. Vairāki priekšlikumi tieši attiecās uz mūsu rajona dzīvi. Piemēram, izskanēja ierosinājums, ka jāpanāk, lai viena kolhoza saražotā lopkopības produkcija paliktu rajona iedzīvotāju vajadzībām.

Sapulce apsprieda Latvijas Tautas frontes Programmas un Statūtu projektus. Tika izsacīti vairāki precizējumi un papildinājumi, starp kuriem bija arī šāds: «Latvijas Tautas frontes uzdevums ir latviešu tautas eksistences garantēšana nākotnē».

Sapulces dalībnieki parakstīja vēstuli, kurā vērsās pret lieļpaneļu māj būves ceha celtniecību Līvānos.

Sevis un savu spēku apzināšanās notikusi. Var precēties, teikt, ka šī pirmā tikšanās reizē neiztika arī bez liekvārdības, ka būtisko dažu runātāju runās aizēnoja sīkas detaļas, ka arī no Tautas frontes gribētos redzēt vairāk praktiskas rīcības. Taču neaizmirsīsim, ka tas ir tikai pats sākums. Skaidrību daudzdos svarīgos jautājumos īenesis Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongress. Tomēr vienu gan vajadzētu apzināties — mūsu vietējās problēmas ne Rīgā, ne arī kas cits neatrisinās. Tas pašiem vien būs jādara.

• 1. oktobrī Preiļos paredzēts sasaukt Latvijas Tautas frontes atbalstītāju konferenci, lai ievēlētu delegātus uz kongresu.

Latvijas Tautas frontes Preiļu rajona grupā iekļāvies arī mūsu novadnieks kinorežisors Jānis Streičs, kurš a solījis ierasties uz minēto konferenci.

P. STRAUTS

Pie mūsu kaimiņiem

Mākslinieki — bērniem

Daugavpils slimnīcā bērniem iveseloties palīdz ...tēlniece Jēlena Volkova. Brīvi izvietojušies skvēra zaļajā maurīnā, Mākslas akadēmijas absolventes fantāzijas radītie jokainie akmens dzīvnieciņi lūkojas slimnīcas logos. Bērni smaida, noraugoties uz «jaunatnācējiem», kas šeit pēdējā laikā parādās viens pēc otra. Tagad viņi sanākuši vienkopus — zakis, tritons, suns, varde, lācis... Tie bērni, kuru veselība jau atgriežas, šeit iet rotaļās, tepat izprast skaidro māca arī

pati tēlniece. Ar viņas darbu «Ikars» sācis tapt pilsētas skulptūru parks. Tāpat citi mākslinieki netaupa spēkus, lai piešķirtu Daugavpilij savdabīgu veidoļu. Pēc ilgas «prombūtnes» savas vietas pie novadpētniecības muzeja ieņēmušas lauvas. Pēc Latvijas PSR Nopelniem bagātā mākslas darbinieka Induļa Folkmaņa modeļiem tās no jauna čugunā atlējuši baltkrievu meistari.

LATINFORM

Kas bremzē tehnisko progresu?

(Sākums 1. lpp.)

Līvānu eksperimentālajā māju būves kombinātā pēc atestācijas inženiertehnisko darbinieku skaits netika samazināts ne par vienu cilvēku, pat otrādi — centās aizpildīt brīvās štata vienības, jo notika gatavošanās tresta izveidošanai. Bet runa taču bija par tresta izveidošanu, nepalielinot inženiertehnisko darbinieku skaitu. Un ko mēs redzam? Trests izveidots, bet inženiertehnisko darbinieku skaits ir nevis samazinājies, bet gan palielinājies. Algas paaugstinātas nevis uz pārvaldes aparāta samazināšanas rēķina, bet gan no tresta organizēšanai iedalītā darba algas fonda. Un iznāk, ka cilvēki saņem vairāk, kaut nebūt nav kāpinājuši savu ieguldījumu ražošanā. Strādniekiem, lūk, tāda «reorganizācija» nav saprotama.

Rajonā patlaban nav izveidota sistēma pārvaldes darbinieku, nākamo nodalju, cehu vadītāju utt. sagatavošanai. Kadru rezerve lielākoties ir tirā formalitāte. Ja mēs patiešām gribam vadīt ražošanu, pamatojoties uz zinātnes un tehnikas sasniegumiem, jāsāk ar galveno — ar kadru izraudzīšanu, izvietojšanu, apmācīšanu un audzināšanu. Te partijas rajona organizācijai vēl ir joti plašs darbalauks.

2. NO RUNĀM DEBATĒS

Līvānu pārvietojamās mehānizētās kolonnas galvenais inženieris I. Ņilovs savā runā pakāvējās pie zinātnes un tehnikas sasniegumu ieviešanas savā būvorganizācijā, minēja konkrētus faktus par izdarīto šīnī jomā, atzīmēja, ka perspektīvā jādomā par ražošanas bāzes nostiprināšanu un kompetentu speciālistu sagatavošanu. Viņš norādīja, ka jāuzlabo ekonomisko mācību organizēšana, jāveido radošās brigādes, kuras nodarbotos ar jauninājumu izstrādāšanu un ieviešanu.

— Es jūtos neērti savu komunistu priekšā, — teica Preiļu 21. pārvietojamās mehānizētās kolonnas partijas biroja sekretāre R. Lazdāne. — Viņi neskatāmas reizes dažādās sapulcēs ir runājuši gan par to, ka melloācijas darbiem nepietiek attiecīgu materiālu, gan par jaunās tehnikas zemo kvalitāti. Puslīdz labus traktorus mēs saņemam vienīgi no Minskas rūpnīcas. Pārējie jaunie mehānismi darbnīcās vismaz 3 nedēļas kārtīgi jāpārbauda, un tikai tad ar tiem var sākt strādāt.

Republikāniskā projektēšanas un mājūves tresta pārvaldnieks V. Veide sacīja, ka Līvānu mājas uz šodienas dažādu iemeslu dēļ ir zaudējušas savu autoritāti. Lai to atgūtu, ir jāievēro prasības, kuras izvirza pasūtītāji. Proti — mājām jābūt dažādu tipu un modifikācijās, jāuzlabo māju kvalitāte, kura ar katru gadu pasliktinās (arī objektīvu iemeslu dēļ). V. Veide pastāstīja, ka plānots republikā izdarīt aptauju, lai noskaidrotu, kādas mājas vajadzīgas. Līdz šim šādi socioloģiski pētījumi nav organizēti.

Attiecībā uz jauno celtniecību Līvānos V. Veide teica, ka tas būs kārtīgs cehs, nevis rūpnīca vai kombināts (kā daži uzskata). Šogad 400 Līvānu mājas tiks uzbūvētas ar monolitsienām, bet turpmāk plānots celt ap 600 mājām gadā. Pusi jaunā ceha iaudu varēs izmantot Līvānu māju vajadzībām. Turklāt jaunā ceha produkcija dos iespēju celt viendzīvokļa, divdzīvokļu utt. mājas (līdz 18 dzīvokļu mājai). V. Veide sacīja, ka viņš ir par jaunā ceha celtniecību, taču vēl jāizlemj daudzi jautājumi, kas saistīti ar šo būvniecību.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas galvenais inženieris J. Liepa runāja par darbu, kas tiek veikts uzņēmumā, ieviešot zinātnes un tehnikas sasniegumus, atzīmēja, ka dažādu birokrātsku kataklizmu

dēļ palet ilgs laiks no izgudrojuma izstrādnes līdz tā ieviešanai ražošanā, ka ministrija nav spējīga nodrošināt biokīmisko rūpnīcību ar modernu tehniku un tehnoloģiju, ka netiek realizēti partijas un valdības lēmumi par prioritātes piešķiršanu celtniecībai saimnieciskā kārtā, ka joprojām darbojas piegādātājrūpnīcu monopols attiecībā uz pasūtītājiem. J. Liepa atzīmēja, ka zuduši kādreizējie sakari starp izgudrotāju un racionalizatoru pirmorganizācijām (sociālistiskā sacensība, pieredzes un informācijas apmaiņa utt.), kuras nepieciešams atjaunot.

Plēnumā vārdu lūdza Preiļu 2. vidusskolas skolotāja G. Višņakova un visu pedagogu, bērnu vecāku vārdā izteica sāpi par pašreizējo, var teikt — katastrofālo, stāvokli šīnī mācību iestādē. Viņa pastāstīja, kādos nenormālos, lai neteiktu vairāk, apstākļos mācās bērni un strādā skolotāji, kāda ārkārtēja situācija izveidojusies bērnu ēdināšanā. Skolotāja izteica jautājumu: «Kad beidzot rajona vadība pārvērsīsies ar seju pret mūsu skolu un bērniem?»

Preiļu siera rūpnīcas direktors P. Zukulis sacīja, ka dzīve šobrīd bez tehniskā progresa nav iedomājama. Viņa viedoklis — nav jāvaino progress un «gīganti», bet gan jāprot gīgantu vadīt. Sajā sakarībā viņš oponenta laikrakstā «Leņina Karogs» publicētā raksta «Ne viss no maļas redzams» autoram K. Neicgalim, kurš kritiski vērtē pientavų likvidēšanu rajonā. «Varbūt mums atgriezties pie sīrpija un izkapt?» — jautāja P. Zukulis.

Par jauno celtniecību Līvānos viņš sacīja, ka lielā daļā mājūves cehā redzot vienīgu iespēju, kā glābt republikas laukus. Patlaban samazinās cementa, šifera un citu būvmateriālu piegāde. Jaunajā cehā būs importa iekārta. Bet importa tehnoloģiskajām līnijām cementu jāpiegādā obligāti. Tikai jāpanāk, teica P. Zukulis, lai pirmos piecus gadus cehā saražotās produkcijas lielākā daļa paliktu savā rajonā.

Līvānu stikla fabrikas direktors J. Skreivers runāja par savā uzņēmuma problēmām tehnisko jauninājumu ieviešanā, par to, ka stikla ražošanas iekārta neatbilst šodienas prasībām, ka turklāt tās kļūst arvien dārgākas. Viņš teica, ka darbu atvieglos dabas gāzes izmantošana. Fabrikas direktors atzīmēja, ka ir grūtības kadru sagatavošanā, ka cilvēks, kurš beidzis augstskolu, tikai pēc 3 — 4 praktiskā darba gadiem kļūst īsts inženieris.

J. Skreivers nepiekrīta, ka jaunais cehs atrisinās visas problēmas. Viņš sacīja, ka cilvēki zaudējuši ticību. Kad cēla biokīmisko rūpnīcu, teica, ka tā dos iespēju palielināt galas ražošanu par 25 procentiem. Kad būvēja mājūves kombinātu, teica, ka nebūs dzīvokļu problēmas. Tagad atkal plāno celtniecību un atkal sola. Sociālās problēmas (pēc J. Skreivera domām) jārisina citādi.

Plēnums pieņēma lēmumu, kurā noteikti pasākumi zinātnes izstrādņu un tehniskā progresa sasniegumu ieviešanas paātrināšanai rajona celtniecības organizācijās, rūpnīcās un apkaimējošās sfēras uzņēmumos, kā arī uzdevumi, kas šīnī sakarībā veicami partijas, padomju un saimnieciskajiem orgāniem.

Pēdējās dienās vairāki lasītāji interesējās: «Vai plēnumā pieņemts lēmums par jaunā ceha celtniecību Līvānos?» Nē, tādā lēmums plēnumā nav pieņemts. Būs Līvānos jauns cehs (rūpnīca) vai arī celtniecība notiks citur, par to redakcijas rīcībā patlaban nav konkrētas informācijas.

● RAZA—88

● RAZA—88

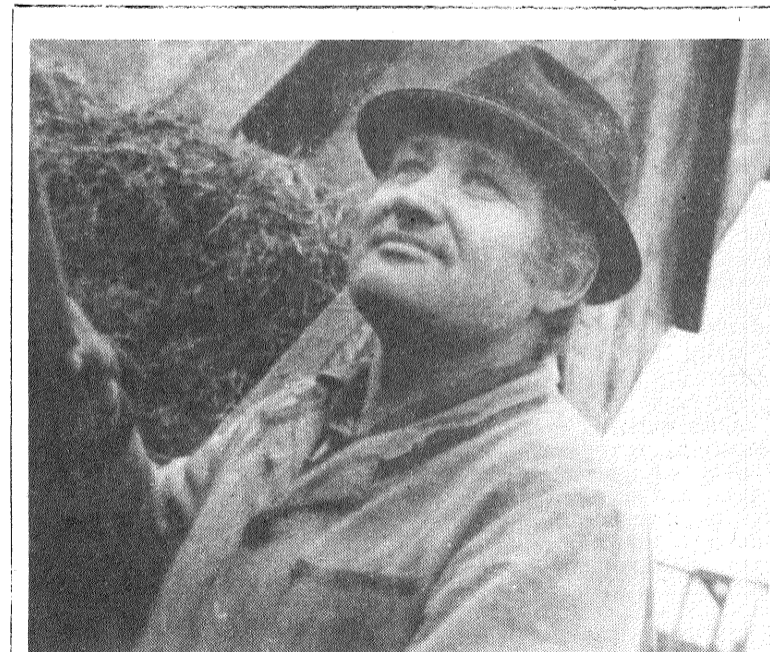

Cakli un krietni palīgi ražas novākšanā ir Vārkavas vidusskolas zēni un meitenes. Kopš septembra sākuma, kad pieturējās saulains laiks, vecāko klašu audzēkņi ik dienas izgāja kolhozu «Dzintars» un «Dubna» līnų un kartupeļu tīrumos. Jaunieši paveica daudz: līnų gan plūca, gan vāca no vāliem, gan šķiroja, bet kartupeļu laukus pārstaigāja divreiz — vāca gan lielumu, gan tā saukto mazumu. Galarezultāts? Piemēram, kolhozā «Dzintars» kartupeļu talkas beidzās jau 11. septembrī.

Augšējā attēla redzam Vārkavas vidusskolas 9. klases audzēkņus pēc ražas darba dienas kolhoza «Dzintars» 1. ražošanas iecirknī. Talkas dienu vadīja PSRS Tautas skolotāja Janina Vilmane (attēlā no labās).

Apakšējā attēlā fiksēts 11. klases skolēnu darbs kolhoza «Dzintars» līnų laukā. Šo 23 hektārus lielo druvu jaunieši spēja nokopt divās dienās.

K. GAILUMA teksts un foto

● Kolhoza «Vārkava» zāles miltu agregāta meistara pienākumus slavējami izpilda mehānizators Alberts Mazurs (attēlā). Jau sarūpēts apmēram septiņdesmit tonnu vērtīgās lopbarības, taču darbs turpinās — zāles miltos pārstrādā gan vēlīno graudaugu plāvumu, gan atālus. Līdz šim tehnika darbojusies bez klūmēm, saražotās lopbarības kvalitāte ir laba. J. SILICKA foto

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukums no govis septembrī II dekadē (kg)	+ salīdz. ar februāri II dekadē (kg)	+ salīdz. ar to pašu laiku 1987. g. (kg)
«Krasnīj Oktjabrj»	13,9	-0,4	-0,3
Leņina	13,7	-0,6	-0,1
«Sarkanā ausma»	10,8	-0,7	-0,1
Dzeržinska	10,7	-1,5	+0,2
«Zelta vārpa»	10,6	-0,8	-0,7
«Vārkava»	10,3	-0,6	+0,7
Kirova	10,2	-0,3	-0,5
«Nākotne»	10,1	-0,6	-0,7
Raiņa	10,0	-0,7	-2,3
M. Gorkija	9,9	-0,4	+0,3
Aglonas p. s.	9,8	-0,6	-0,3
K. Marksa	9,6	-0,6	-0,4
«Silukalns»	9,5	-0,8	-0,2
«Rīts»	9,3	-0,6	+0,1
Oškaina	9,3	-0,7	-0,6
Rušonas p. s.	9,0	-0,9	-2,0
«Dzintars»	8,9	-0,6	-0,5
«Dubna»	8,8	-0,3	+0,1
Suvorova	8,0	-0,6	-1,8
Rudzātu p. s.	7,5	-1,3	-2,1
RAJONĀ	10,1	-0,7	-0,6

● Partijas ekonomiskās stratēģijas augstākais mērķis ir darbalaužu materiālo un garīgo interešu arvien pilnīgāka apmierināšana. Palielinoties iedzīvotāju naudas ienākumiem, pieaug arī preču pārdošana. Daudzas ģimenes iegādājas ilgstošas lietošanas priekšmetus — mūsdienīgas mēbeles, modernus apģērbus, krāsu televizorus, ledusskapjus, importa magnetofonus un citu elektroaparāturu. Lauku iedzīvotājiem saimniecībā ir lopbarības krājumi, malca un cits kurināmais, kā arī būvmateriāli. Ne mazums ģimenēm personīgajā īpašumā ir dzīvojamā māja un saimniecības ēkas, vai arī tās būvē ģimenes māju.

Katra mantas īpašnieka vēlēšanās ir savu iedzīvi un ēkas pasargāt no ugunsgrēkiem un dažādām nejaušībām. Diemžēl samērā bieži vēl no mums neatkarīgu iemeslu dēļ zaudējam to.

Nelaieme nenāk brēkdama

Bojā gājušā īpašuma atjaunošanā lielā mērā var palīdzēt valsts apdrošināšanas inspekcija — ja noslēgti mantas apdrošināšanas līgumi. To sapratuši arī daudzi Preiļu rajona iedzīvotāji. Daži skaitli. Rajonā vidēji 65,5 procenti no visām pilsoņiem piederošām ēkām ir apdrošinātas brīvprātīgi. Savas iedzīves — mājas mantas apdrošināšanas līgumi ir 54,6 procentiem ģimeņu. Taču minētos līgumus vismazāk noslēguši Aglonas, Saunas, Riebiņu, Galēnu un Rudzētu ciemu iedzīvotāji — tikai 35,4 līdz 49,3 procentiem. Būtu lietderīgi vēlreiz padomāt par ēku un mājas mantas apdrošināšanas līgumu noslēgšanu. Arī vietējām izpildkomitejām vajadzētu intensīvāk palīdzēt attīstīt visus apdrošināšanas veidus.

Brīvprātīgās apdrošināšanas līgumu lietderību pamatošu ar dažiem konkrētiem piemēriem.

Šī gada 11. jūnijā Rožupes ciema Kivleniekos pilsoņi Anna Budencovai piederošās ēkas launprātīgi aizdedzināja kāds Jāzeps Pundurs. Dzīvojamā ēka nodega, un gāja bojā visa iedzīve — mēbeles, apģērbi, ledusskapis, radio, veļas mazgājamā mašīna un pārējā dzīvokļa iekārta vairāk nekā 7 000 rubļu vērtībā. Mantas īpašniece bija noslēgusi ēku brīvprātīgās apdrošināšanas līgumu, tāpēc saņēma apdrošināšanas atlīdzību 4 505,65 rubļu apmērā. Taču mājas mantas apdrošināšanas līgums bija noslēgts par 2 000 rubļiem, tāpēc par bojā gājušo dzīvokļa iekārtu un citu mantu tās īpašniece saņēma tikai šādu atlīdzības summu. Pārējo zaudējuma daļu (vairāk nekā 5 000 rubļu) vajadzēja ciest pašai mantas īpašniecei. Tie nedaudznie rubļi, lai apdrošināšanas līgumu noslēgtu par mantas pilnu vērtību, šoreiz izrādījās taupīti nevietā.

Ninas Filipovas saimniecībā Pelēču ciema Pelēchos šī gada 28. aprīlī, kad mājas iedzīvotāji jau gulēja, izcēlās ugunsgrēks. Tā iemesls — ugunsdrošības noteikumu pārkāpums, kurinot krāsnī. Sadega mēbeles, apģērbi, paklāji, televizors un cita mājas iedzīve. Zaudējumu — 3 854,84 rubļi. — pilnā apmērā atlīdzināja apdrošināšanas

inspekcija, jo manta bija apdrošināta par 5 000 rubļiem.

Rožupes ciema Kūkās (Ivana Martinova saimniecībā) šī gada 11. jūnijā izcēlās ugunsgrēks no gāzes plīts, kas bija atstāta bez uzraudzības. Tika stipri bojāta dzīvojamā ēka, sadega mēbeles, apģērbi, virtuves piederumi un cita manta. Mantas īpašnieks bija noslēdzis mantas brīvprātīgās apdrošināšanas līgumus un saskaņā ar tiem saņēma apdrošināšanas atlīdzību 4 255,42 rubļu apmērā.

Šī gada 17. aprīlī Jersikas ciema Grāveros Annas Vaivares saimniecībā izcēlās ugunsgrēks. Nodega saimniecības ēkas un tika bojāta dzīvojamā ēka. Ugunsgrēka iemesls — nezināmu personu izdarīta zāles dedzināšana Daugavas krastā, no kurienes, pūšot vējam, uguns pārsiviedās uz ēkām.

Minētās ēkas brīvprātīgi apdrošinātas nebija, tāpēc tās īpašniecei nācās samierināties tikai ar atlīdzību ēku obligātajā apdrošināšanā — 2 351,58 rubļi, tas ir, ar 40 procentiem no faktiskā zaudējuma (ēkas obligāti apdrošinātas tikai šādā apmērā no to vērtības). Ja ēku īpašniece būtu bijusi pieteikusi praktiska un noslēgusi arī ēku brīvprātīgās apdrošināšanas līgumu (to var noslēgt par summu līdz 60 procentiem no ēku vērtības), tad viņa saņemtu atlīdzību 5 878,89 rubļu apmērā. Tātad zaudējums, kas šajā gadījumā jācieš pašai, ir vairāk nekā 3 500 rubļu. Lai noslēgtu līgumu par šādu summu, vajadzēja samaksāt 13,25 rubļi. Vai tiešām tas ir daudz?

Pilsoņiem piederošās ēkas un tajās esošā mājas manta šī gada pavasarī tika bojāta plūdos. Visiem mantas īpašniekiem, kas bija noslēguši attiecīgus apdrošināšanas līgumus, tika izmaksāta zināma atlīdzības summa.

Notiek arī apkures sistēmas avārijas, kuru rezultātā tiek sabojāta mājas manta. Piemēram, šī gada 23. maijā Līvānos, Padomju ielā (Mihaila Noskova dzīvoklī) plisa apkures sistēmas baterija un dzīvoklī iepildušā ūdens rezultātā tika bojātas mēbeles, apģērbi, pārtikas krājumi. Saskaņā ar noslēgto mājas mantas apdrošināšanas līgumu man-

šos zaudējumus (363,66 rubļi.) atlīdzināja apdrošināšanas inspekcija.

Arī vētra ne vienu vien reizi likusi sevi manīt. Piemēram, pērnā gada 30.—31. decembrī Turku ciema Turkos Pētera Bronka saimniecībā vētra norāva ēkām jumtus. Bija noslēgts ēku apdrošināšanas līgums, un zaudējumu (1 017,44 rubļi apmērā) atlīdzināja apdrošināšanas inspekcija.

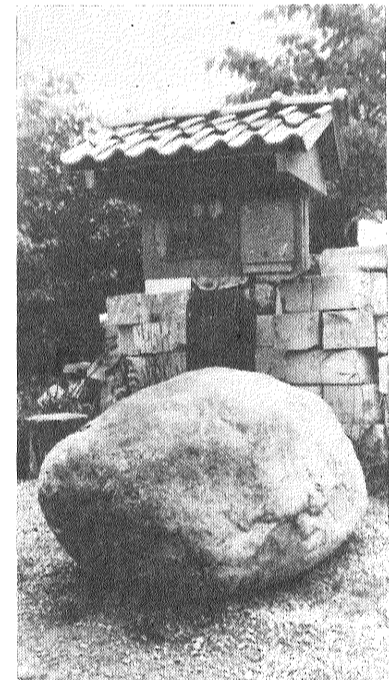
Mājas manta skaitās apdrošināta tās īpašnieka pastāvīgajā dzīves vietā (visās dzīvojamās un palīgtelpās, kas attiecas uz konkrēto dzīvokli) pēc apdrošināšanas apliecībā uzrādītās adreses. Vasarnīcā vai vasaras dārzā mājīnā esošo mantu (tajā skaitā arī uz lauku pārvietoto no pastāvīgās dzīves vietas) var apdrošināt pēc atsevišķa līguma. Eksperimenta veidā pēc atsevišķa līguma pašreiz atļauts apdrošināt arī tos mājas mantas priekšmetus (tanī skaitā arī transporta līdzekļu rezerves daļas), kas atrodas garāžās vai citās ēkās, kuras pieder mantas īpašniekam (vai arī viņam tās ierādītas individuālai lietošanai), bet neatrodas mantas īpašnieka pastāvīgajā dzīves vietā. Atsevišķi apdrošina arī būvmateriālus, kas atrodas uz individuālai celtniecībai vai kolektīvai dzīvojamībai ideālītiem zemes gabaliem, kuri paredzēti dzīvojamās mājas, vasaras mājas vai saimniecības ēku celtniecībai.

Taču mantu, kas atrodas garāžā vai citās ēkās, kuras neatrodas mantas īpašnieka pastāvīgajā dzīves vietā, apdrošina ne vairāk kā par 1 000 rubļi. (pēc tās apskates).

Lai iespējami nodrošinātos pret zaudējumiem, noslēdziet un savlaicīgi atjaunojiet ēku un mājas mantas apdrošināšanas līgumus. Tas ir jūsu interesēs.

A. KODOLS,

Latvijas PSR Galvenās valsts apdrošināšanas pārvaldes nodaļas priekšnieks

● Atpūtas stūrītis lauku sētā Rudzētū cīmā.
J. SILICKA foto.

Pētīsim un rakstīsim Latvijas mežu vēsturi!

Latvijas meža darbinieku aktīvistu grupa nesēn pienēma lēmumu par mūsu mežu vēstures izpētīšanu un apkopošanu. Ievēlēja padomi un valdi, kas šo darbu koordinēs. Minētās padomes priekšsēdētāja ir Baltijas zonālās meža sēkļu stacijas direktore, lauksaimniecības zinātņu kandidāte Aija Zviedre.

Latvijas mežu vēstures izpētes padome darbosies Latvijas Kultūras fonda ietvaros.

Ar ko sākam, kas mūs interesē? Itin viss, kam ir kāds sakars ar Latvijas mežiem. Tie var būt dažādu lauku dokumenti, fotogrāfijas, dažāda literatūra, atmiņu stāsti, darba rīki un instrumenti, kartogrāfiski materiāli, mašīnas utt. Lūdzam šīs vēstures liecinieces nodot mūsu rīcībā vai vismaz paziņot, kādi materiāli ir jūsu īpašumā. Ceram uz atsaucību un raženu sadarbību.

H. HAHELIS,

Latvijas meža vēstures izpētes padomes loceklis

Redaktors P. PIZELIS

Sludinājumi * Līdzjūtības

UZŅĒMUMS «ENERGOKONTROLE»

atgādina elektroenerģijas patērētājiem, ka nepieciešams savlaicīgi samaksāt par izmantoto elektroenerģiju. Ja noteiktajos termiņos tas netiks izdarīts, patērētāju elektroiekārtu atslēgs no elektrotīkla.

Elektroiekārtu atkal varēs pieslēgt tiklīdz pēc tam, kad būs dzēsts parāds par elektroenerģijas patēriņu un papildus samaksāts par pieslēgšanu. Šī papildus samaksa atkarīga gan no laika patēriņa, gan no transportlīdzekļa izmantošanas, gan no izbrauciena tāluma: tādēļ tā var būt dažāda — no 3 līdz 13 rubļiem.

Lai izvairītos no papildus izdevumiem, savlaicīgi samaksājiet par elektroenerģijas patēriņu!

JĒKABPILS 8. AUTOKOMBINĀTAM

darbam Līvānu garāžā vajadzīgi «C», «E» kategorijas šoferi.

Pieteikties kadru daļā — Jēkabpilī, Rīgas ielā 224. Tālrunis 21196.

SPORTA KLUBA «KĪMIKIS» VIMPEĻU DARBINICA

pieņem pasūtījumus vimpeļu izgatavošanai. To tematika un izmēri var būt dažādi. Izgatavošanas laiks — pēc vienošanās. Izziņas pa tālruni 49882, Daugavpilī, Višku ielā 21. Ja pasūtījums būs izdarīts savlaicīgi, garantējam tā izpildi nepieciešamajos termiņos.

PREIĻU KOOPERATĪVAJAI PROFESIONĀLI TEHNISKAJAI VIDUSSKOLAI

darbam steidzami vajadzīgi audzinātāji, kuri pārvalda latviešu valodu.

Pieteikties pa tālruni 22864 vai 21764.

Kaut ievīna ziedējusi,
Vecābele zarojusi,
Kaut tā mana māmuliņa
Otru mūžu dzīvojis.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Terēzijai Leščanovai sakarā ar MĀTES nāvi.

Silajāņu ciema izpildkomiteja

Kā putna klijdziens
vēla rudens vējos var izgaist
mūžs.

(A. Skujiņa)

Izsakām dziļu līdzjūtību Viktoram Širnam, MĀTI smiltājam pavadot.

Līvānu eksperimentālās bioloģiskās rūpnīcas kolektīvs

Runājiē ar mani klūši,
Saudzīgiē kā citu diēnu;
Sodiēn sirds man palikusi
Smagāka par sāpi ēviēnu.

(E. Zālīte)

Skumstam kopā ar Jāni Bēriņu, TĒVU zemes klēpiē guldot.
Preiļu 24. ceļu remonta un būvniecības pārvaldes kolektīvs.

PĀRDOD dzīvojamu māju kolhozā «Dubna», Pogainos, J. Babris. Tālrunis: 21956.

PĀRDOD ābeles, bumbieres Preilos, Komjaunatnes ielā 40. Tālrunis 21127.

PĀRDOD lielu lauku māju (ir saimniecības ēkas, augļu dārzš, garāža). Līdz Jēkabpils centram 2 km. Jēkabpils rajona Ābeļu ciema «Neļķes». Tālrunis: 33360, Zvanīt no 9.00 līdz 18.00.

24. septembrī plkst. 9.00 Preilos pie universālleikala pārdos šķirnes augļu kociņus.

IZGATAVO melna un citu krāsu granīta pieminekļus. Nodrošina ar transportu, arī uzstāda. Rēzeknes rajons, Malta, Jaunatnes ielā 5, tālrunis 41686, Zvanīt pēc plkst. 18.00.

Preiļu bērnu un jaunatnes sporta skolas volejbola nodaļa papildus uzņēm audzēkus (meitenes — dzimušas 1975., 1976., 1977., 1979., 1980. gadā).

Uzziņas pa tālruni — 22649.

TV Viļņa

23. septembris. 8.00 — «Lābriti»
8.20 — Koncertfilma. 8.50 — Multiplikācijas filma. 9.15 — Dokumentālā filma. 9.35 — «Spoguļi»
10.45 — Mākslas filma «Dokuments «R»». 2. sērija. 18.00 — Zīnas. 18.15 — Dokumentālā filma «Elles priekšteipā». 18.45 — No muzikālās filmotēkas. 19.15 — Starp grāmatām. 20.00 — «Panorāma». Dienas ziņas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — «Pārkārtošanās starmetis». 21.50 — Mākslas filma «Dzeina Eira» 3. sērija. 22.50 — Zīnas. 23.00 — Mākslas filma «Dokuments «R»» 3. sērija.
24. septembris. 9.00 — Zīnas. 9.15 — No muzikālās filmotēkas. 10.00 — TV — skolēniem. Mācīties runāt angļiski! 10.30 — «Veselība». 11.00 — Lietuvas kinostudi-

jas dokumentālā filma. 11.20 — Koncerts. 11.35 — Fotografija. 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — No kultūras vēstures. 13.00 — Lietuvas kinostudijas dokumentālās filmas. 13.20 — Pēc skatītāju lūguma Lietuvas televīzijas uzvedums. K. Saja. «Karaļa un āksts». 14.40 — Cirkā arēnā. 15.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: darbi un cilvēki. 16.00 — Multiplikācijas filma. 16.30 — Mākslas filma «Pana Kleksa ceļojumi» 1. sērija. 17.50 — Zīnas. 18.05 — Mākslinieki smaida. 18.10 — Dokumentālā filma «Anna Ahmatova. Lappuses no dienasgrāmā». 19.00 — Estrādes orbitā. 20.00 — «Panorāma». Dienas ziņas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — «Pārkārtošanās starmetis». 21.50 — Mākslas filma «Dzeina Eira» 3. sērija. 22.45 — Zīnas. 22.55 — Mākslas filma «Spitāļi».
23. septembris. 9.00 — Zīnas.

9.15 — Svētdienas rītā. Muzikāli publicistiska programma no Kauņas. 11.15 — TV — skolēniem. Mūsu valoda. 11.45 — No muzikālās filmotēkas. 12.15 — Dokumentālā filma «Kopimīne». 12.45 — Svētdienas mūzika. 13.25 — Fakti un komentāri. Sociālistisko valstu miera mīlošā iniciatīva. 13.55 — Estrādes koncerts. 14.15 — Nedēļas panorāma (polu val.). 14.45 — Mākslinieku portreti. Lietuvas PSR Nopelniem bagātā skatuves māksliniece V. Pavilonene. 15.35 — Multiplikācijas filma. 16.00 — Mākslas filma «Pana Kleksa ceļojumi» 2. sērija. 17.20 — Jaunatnes ekrāns. 18.05 — Zīnas. 18.20 — Vernisāža 18.30 — Mūzikas pasaulē. 19.40 — Lietuvas televīzijas dokumentālā filma 20.00 — «Panorāma». Dienas ziņas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Dzeina Eira» 5. sērija. 22.50 — Zīnas.

LEĻINA KAROGS

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Преиля, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1 nos. Iespiedloksne. Ofsetiespiedums. Metiens 14073 eks. (latv. val. 10001 eks., krievu val. 4072 eks.). Indeksš 68169. Pas. 1347.